

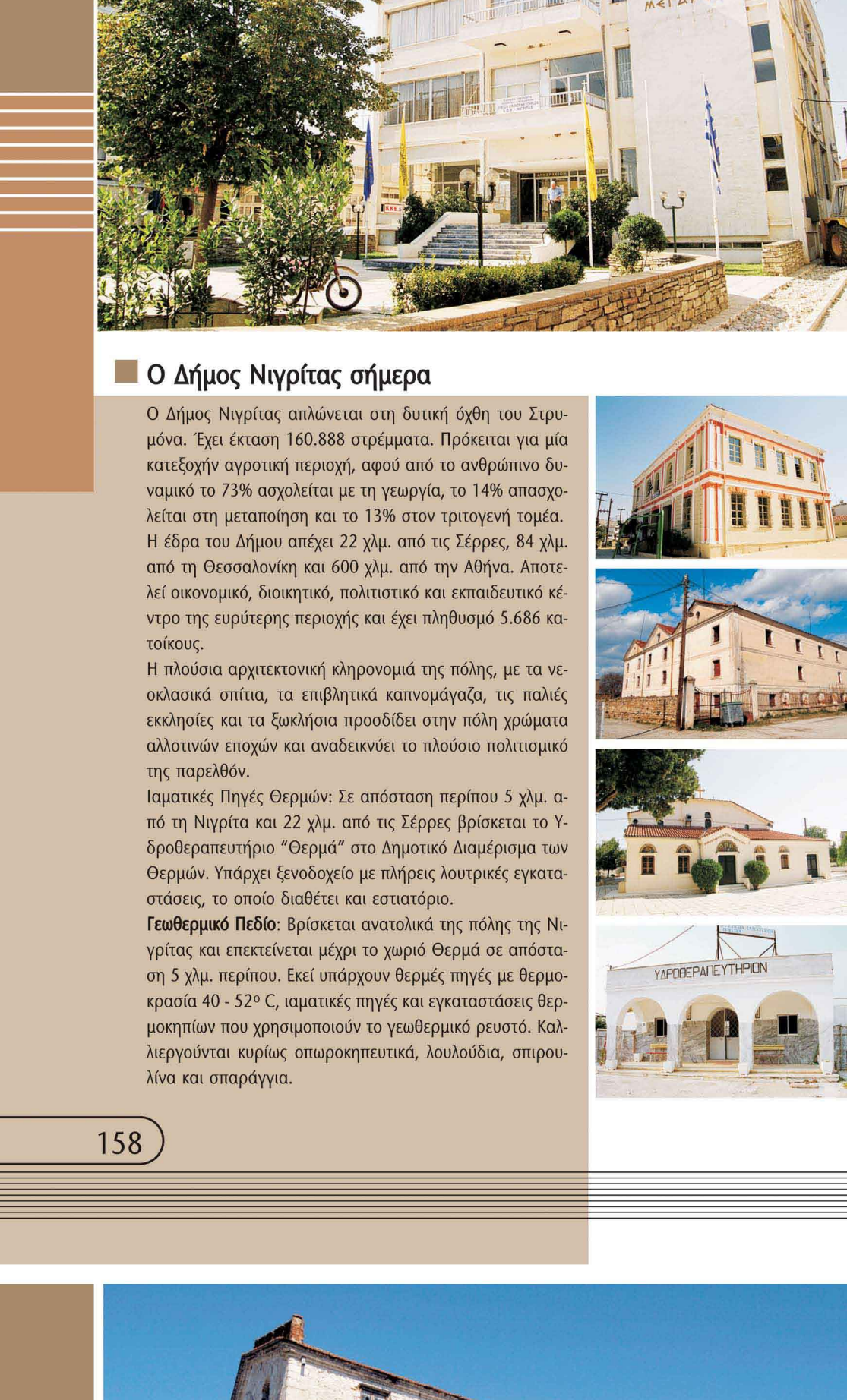
Δήμος Νιγρίτας

Δήμος Νιγρίτας

- Έδρα του Δήμου: **Νιγρίτα**
- Απόσταση: **22 χλμ.** από την πόλη των Σερρών
- Πληθυσμός Δήμος: **9.783 κάτοικοι** (απογραφή 2011)
- Στοιχεία Δήμος:
  - Μπάκι 2
  - Τ.Κ. 622 00 Νιγρίτα
  - Τηλ. 23223 51400
  - 23220 20500
  - Φακ. 23220 20322
  - e-mail: dnigr@27olinet.gr
  - Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών: τηλ. 23220 20231/20233
- Δημοτικά Διαμερίσματα:
  - **Ανήθης**
  - **Θερπών**
  - **Τερπνός**
  - **Μάγισσουργο**

Ιστορικά στοιχεία

Η Νιγρίτα κατά τη βυζαντινή και την πρώιμη οθωμανική περίοδο αποτελούσε διοικητικό και οικονομικό κέντρο της ευρύτερης περιοχής. Οι καλύτερες γεωτικές μαρτυρίες του ανάστας Νιγρίτα βρίσκονται σε οθωμανικές φορολογικές καταστάσεις των μέσων του 15ου αιώνα. Κατά την ύστερη Τουρκοκρατία η Νιγρίτα με τη χωρία της αποπελούσαν "αχαγιή" [λίμνη] του "καζι" Σέρρων με επεκαλεζόταν "μουδρί", ο οποίος τα τελευταία χρόνια της οθωμανικής περιόδου ήταν ελληνικής καταγωγής. Η περιγραφή εφόρων γίνεται προέδρου (δημητράκου), κροσιού, κανονί, βαμβάκος, σασαμικό, γλυκάνισο, η μεταδοκω-λακτροφία, η βιοτεχνία μεταβα-των υφανσιμάτων και το ζαμπόριο, αλλά κυρίως η ύπαρξη τοπικών νομισμάτων μαρτυρούν το μέγεθος του εμπόρου και την οικονομική άνθησή του γύρω με τη περιοχή την περίοδο αυτή.

ΔΗΜΟΣ ΝΙΓΡΙΤΑΣ

Ιστορικοί τόποι

Αρχαιολογικός Χώρος "Παλιόκαστρο" Τερπνός

Αρχαιολογικός ανασκαφής έφραση στο φως επιλόχως οικολογικές φάσεις οικισμό με χρονολόγησης ζωής με κλιμακία, σύμφωνα με τα ευρήματα που διασώζονται από τον 6ο αιώνα π.Χ. έως τα ύστερα ρωμαϊκά χρόνια, ενώ τον οικισμό περιβάλλει εκτεταμένο νεκροταφείο διαφόρων εποχών. Στα ευρήματα ευρήματα συγκαταλέγονται πλήθος λαμπύρας, αγγεία, μολύβια και συρτάκια, πινακίδια, εντυπωσιακή ήταν η αποκαλυψη της κόψης μιας ρωμαϊκής βασιλικής - δημοσίου κτίριου προς εξυπηρέτηση εμπόρων εισαγωγών - που συνδέεται με συγκρότημα λουτρών και χρονολογείται στα τέλη του 2ου με αρχές του 3ου αιώνα π.Χ. Βρέθηκαν επίσης αποθηκευτικά πιθάρια, σκεύη, μολύβια και συρτάκια, διάφορα ληξιαρχεία [παπύρι]. Στην ευρύτερη περιοχή του Δ.Δ. Τερπνός από το 1965 είχε βρεθεί μακροδόκιμος τάφος που χρονολογείται στα τέλη του 4ου αιώνα π.Χ.

Ο Δήμος Νιγρίτας σήμερα

Ο Δήμος Νιγρίτας απλώνεται στη δυτική όχθη του Σερρών. Έχει έκταση 160.888 στρέμματα. Πρόκειται για μία καταξιωμένη περιοχή προσηγορής αφού από το ανθρώπινο δυναμικό το 73% ασχολείται με τη γεωργία, το 14% ασχολείται στη μεταποίηση και το 13% στον τριτογενή τομέα. Η έδρα του Δήμου απέχει 22 χλμ. από τις Σέρρες, 84 χλμ. από τη Θεσσαλονίκη και 600 χλμ. από την Αθήνα. Αποτελεί οικονομικό, διοικητικό, πολιτιστικό και εκπαιδευτικό κέντρο της ευρύτερης περιοχής και έχει πληθυσμό 5.686 κατοίκους.

Η πλούσια αρχιτεκτονική κληρονομιά της πόλης, με τα νεοκλασικά σπίτια, τα επιβλητικά κωνιακώδη, τις παλιές εκκλησίες και τα ξεχωριστά προξενία στην πίστη χάρη στην αλλοτινών επαγών και αναδεικνύουν το πλούσιο πολιτιστικό παρελθόν. Ιαματικές Πηγές Θερμών: Σε απόσταση περίπου 5 χλμ. από τη Νιγρίτα και 22 χλμ. από τις Σέρρες βρίσκεται το Υδροθεραπευτήριο "Θερμά" στο Δημοτικό Διαμέρισμα των Θερμών. Υπάρχει ένοδοχο με πλήρες λουτρικά εγκαταστάσεις, το οποίο διαθέτει και καστάρια. **Γεωθερμικό Πεδίο:** βρίσκεται ανατολικά της πόλης της Νιγρίτας και απλώνεται μέχρι το χωριό Θερμά σε απόσταση 5 χλμ. περίπου. Εκεί υπάρχουν θερμές πηγές με θερμοκρασία 40 - 52° C, ιαματικές πηγές και εγκαταστάσεις θερμοπημάτων που χρησιμοποιούν το γεωθερμικό ρευστό. Καλλιεργούνται κυρίως σπαρκοποιητικά, λουλούδια, σπρουλίνα και σπαράγγια.

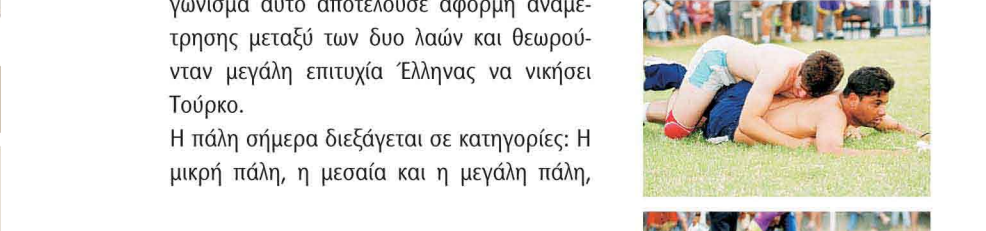
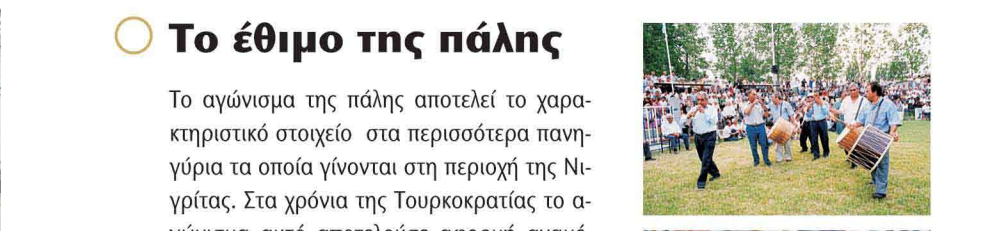
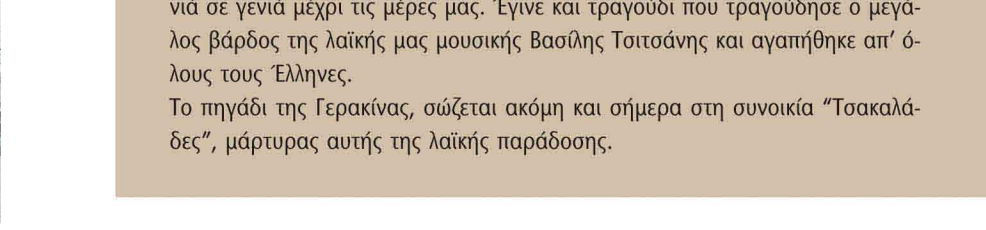
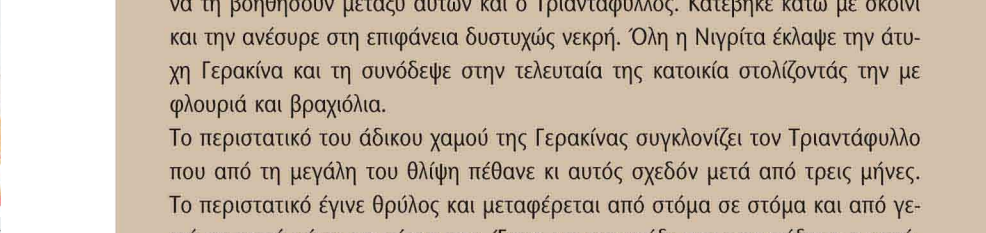
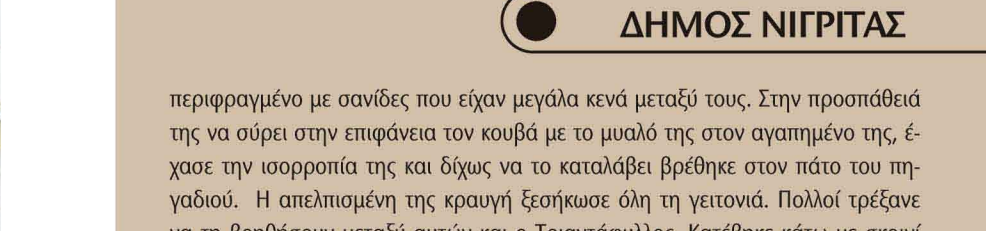
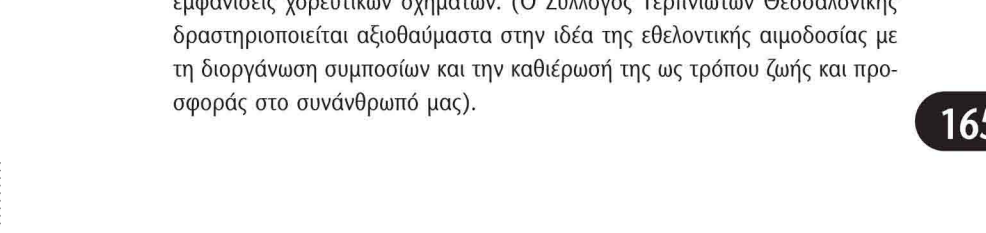
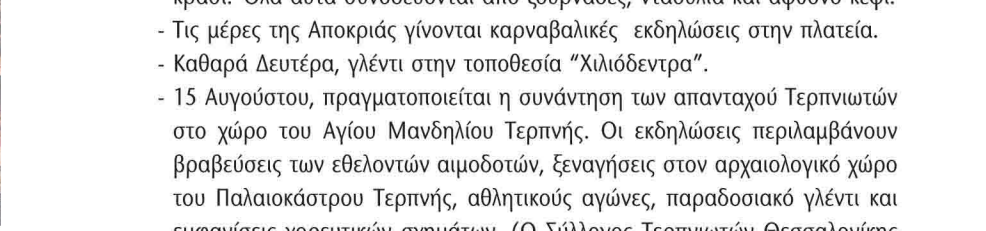
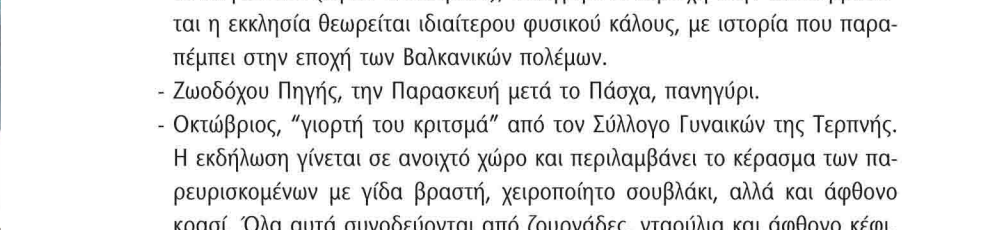
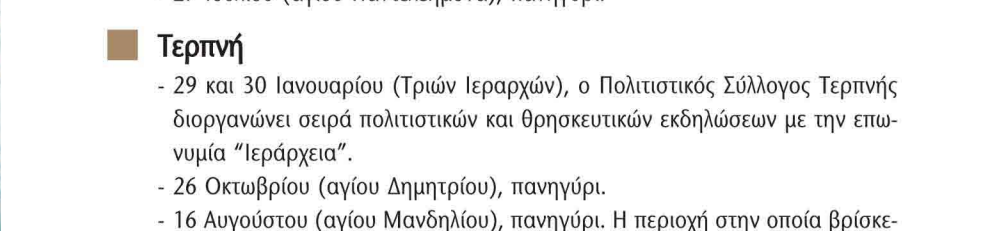
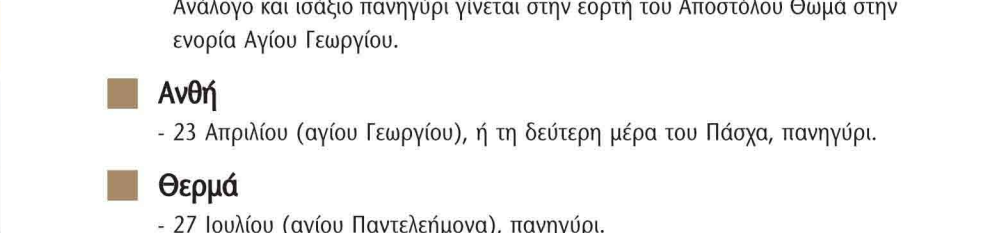
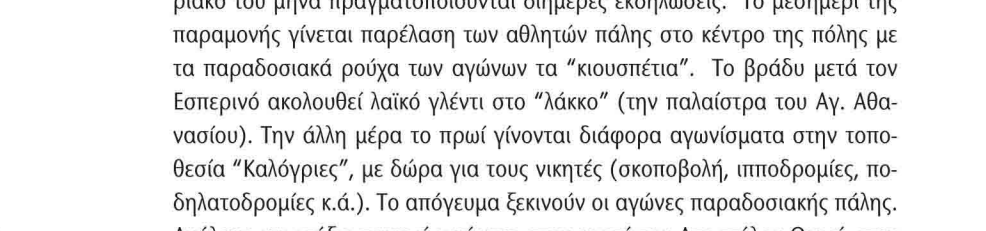
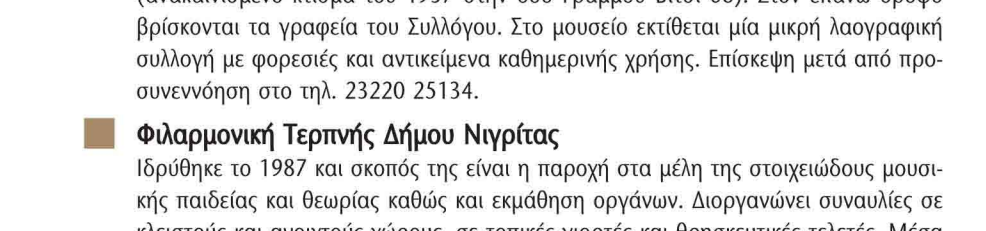
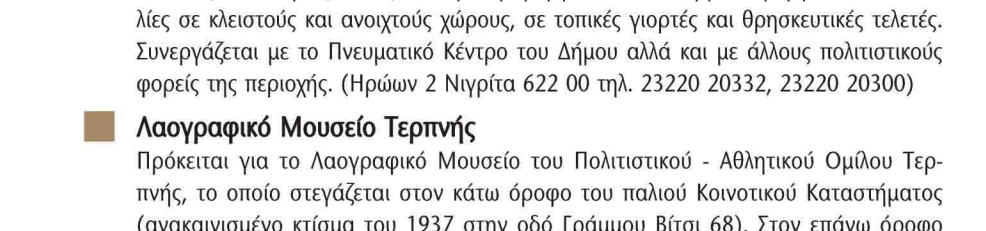
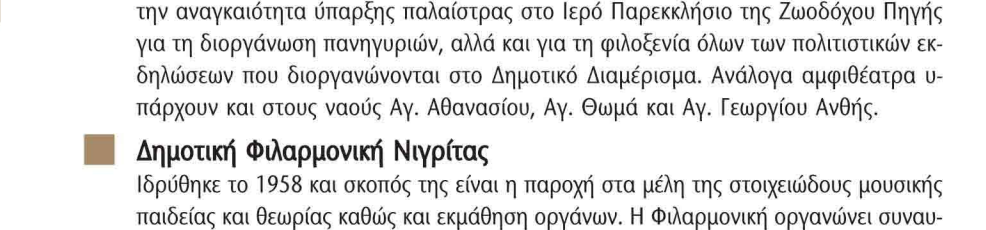
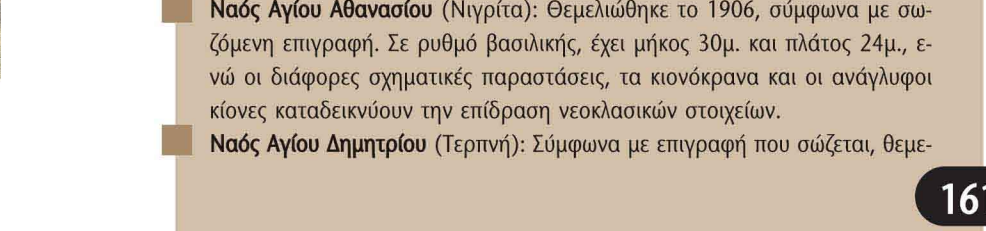
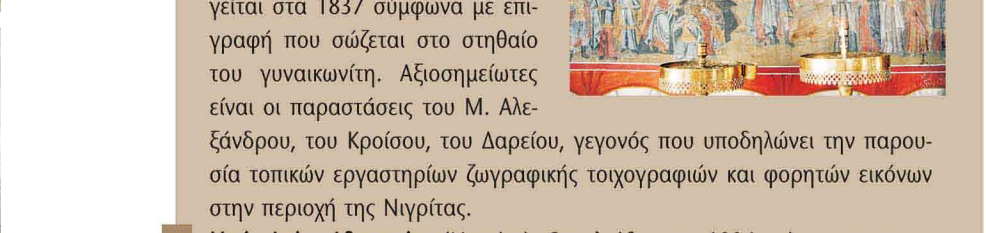
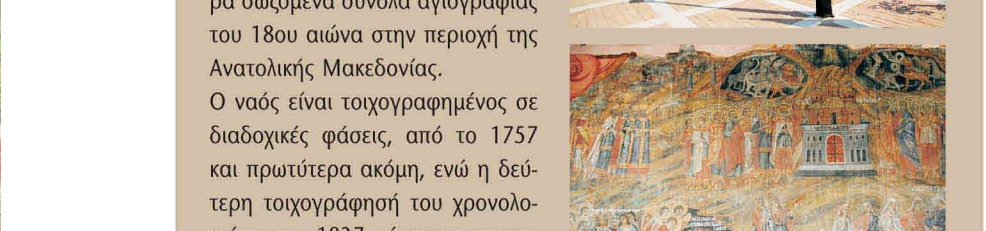
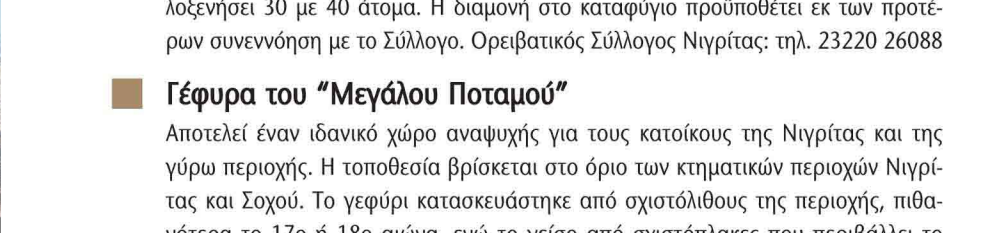
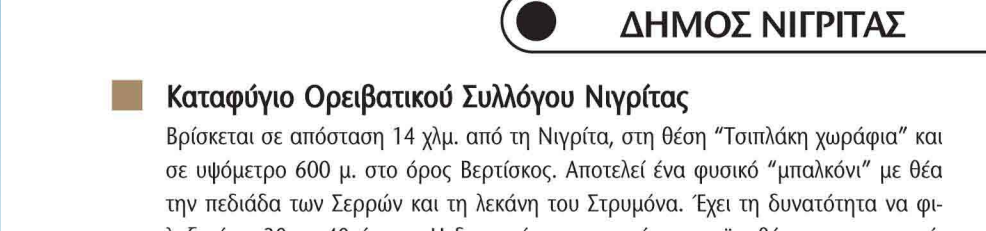
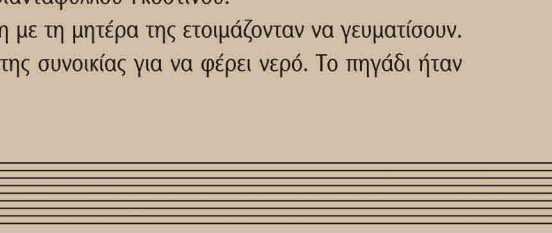
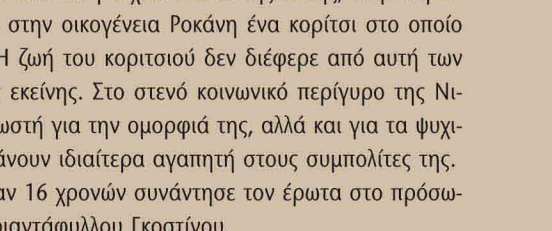
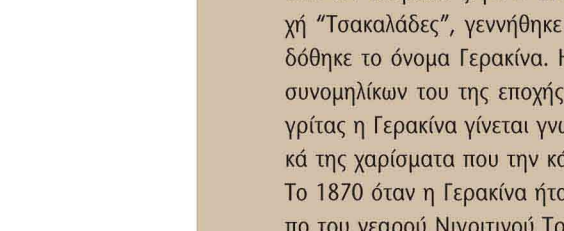
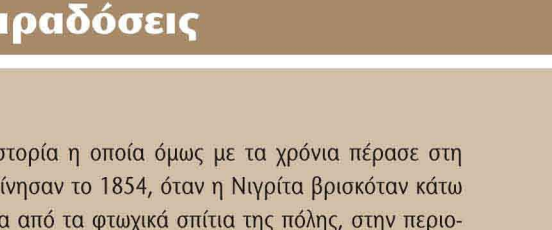
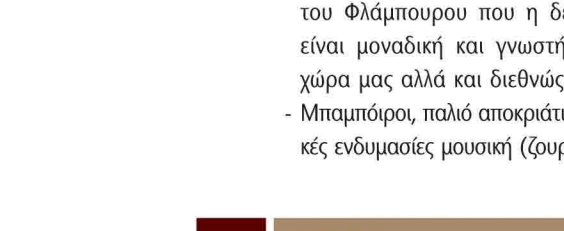
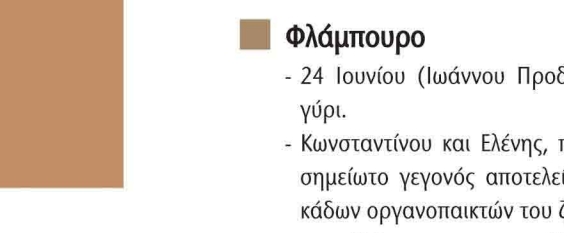
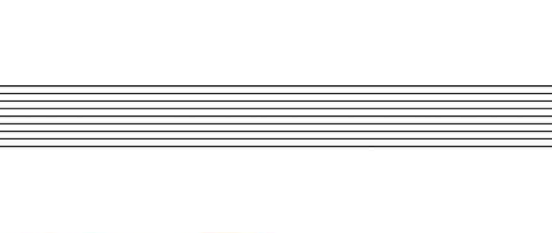
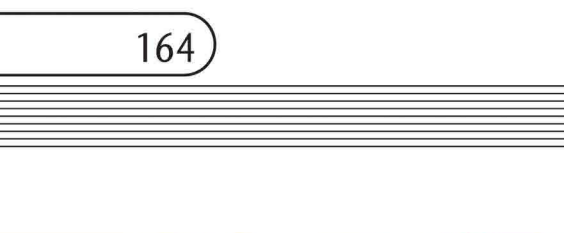
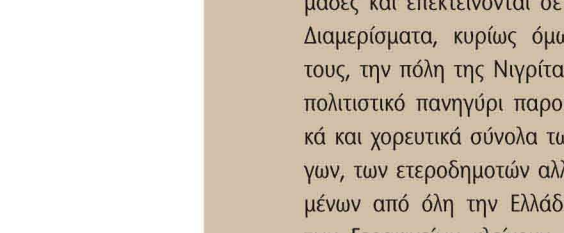
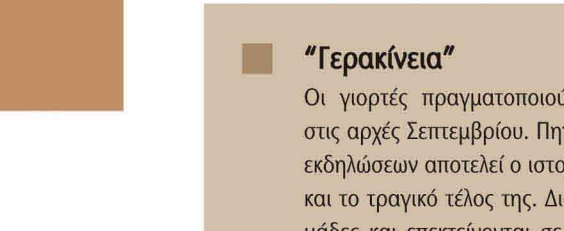
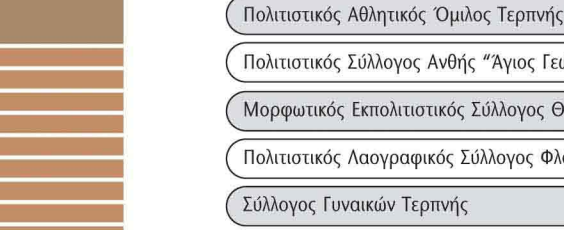
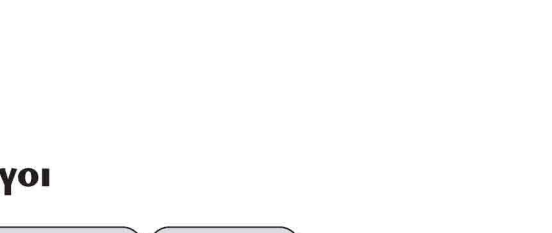
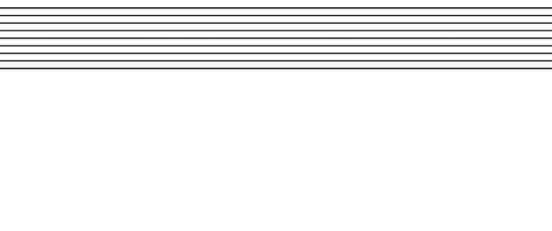
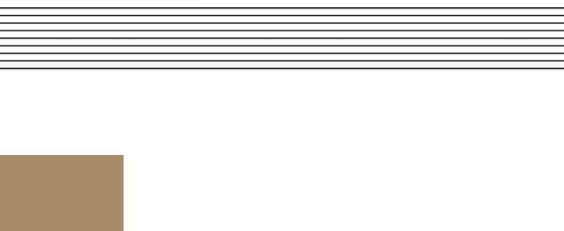
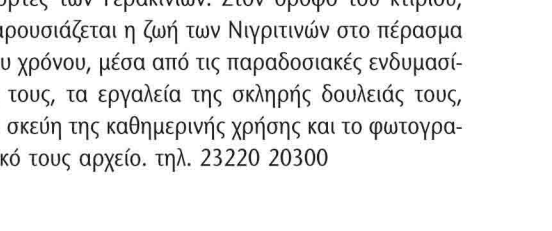
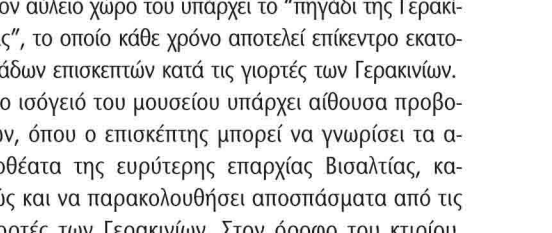
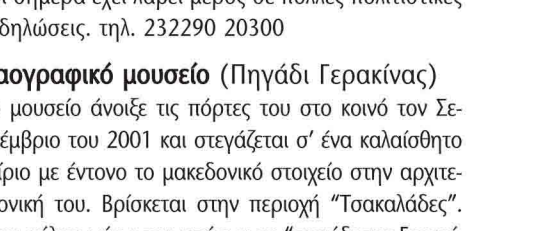
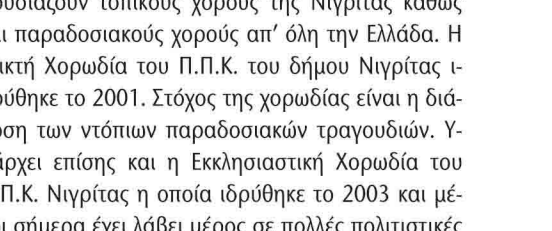
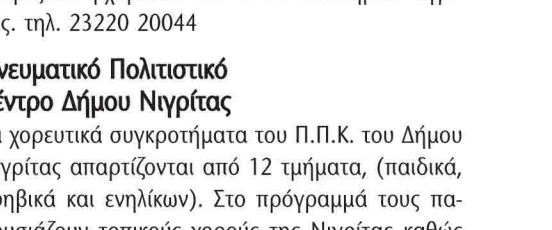
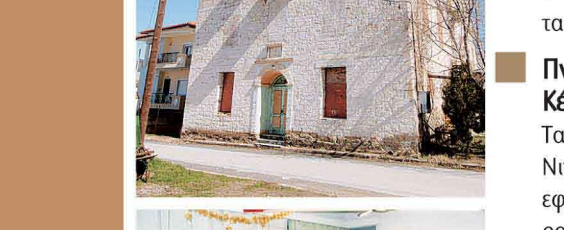
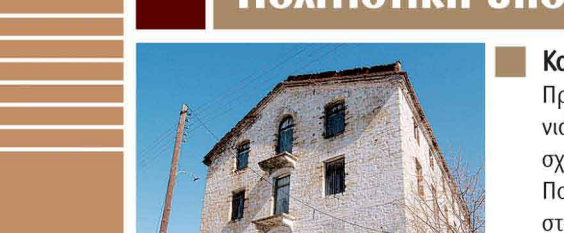
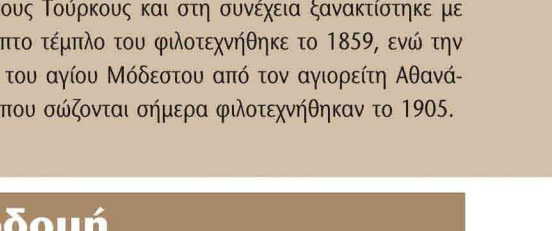
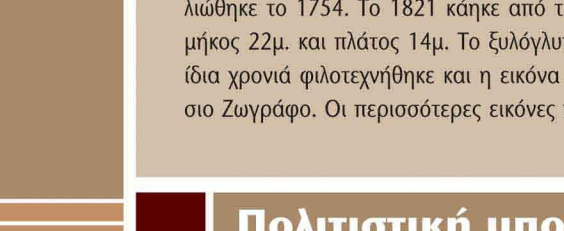
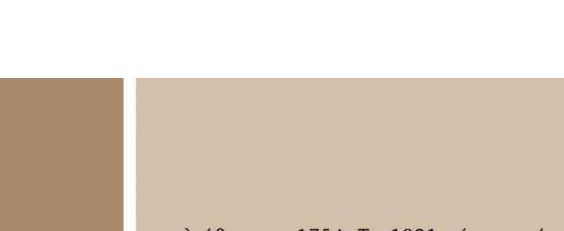
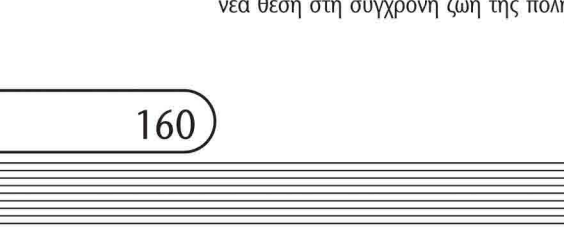
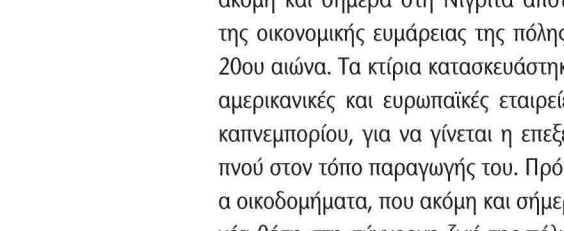
Αξιοθέατα

Νεοκλασικά κτήρια

Αξιόλογο ενδιαφέρον παρουσιάζει η αρχιτεκτονική της περιοχής που εμμένεται από τα αρχαιοελληνικά και βυζαντινά πρότυπα. Στα μέσα του 18ου αιώνα ο κλασικός επηρέασε και στην αρχιτεκτονική και δημιουργήσε με κάποιες παραλλαγές κατά τόπους, όπως και στην περιοχή της Νιγρίτας, το νεοκλασικό σπίτι. Κύρια επισημασμένα από το ρεμπό αυτό κτίσματα από τα μέσα του 19ου μέχρι τις αρχές του 20ού αιώνα.

Καπιωνιάζα

Από το 1920 και μετά οι κάτοικοι επέδωσαν στην καλύτερη του καινού, που αναπτύσσεται την υφαντουργία και τη σποροεργασία, επιβεβαιώνοντας έτσι οικονομικές αλλαγές στην κοινωνική και οικονομική ζωή του τόπου. Τα αγκυρά οικοδομήματα τα οποία υφίστανται ακόμη και σήμερα στη Νιγρίτα αποτελούν απόδειξη της οικονομικής ευημερίας της πόλης στις αρχές του 20ού αιώνα. Τα κτήρια κατασκευάζονται από μαγιάς εμαρμακίας και ευρωπαϊκές εταιρείες από διεθνούς κωνιακώδη, για να γίνετα η επέμβαση του καινού στον τύπο παραγωγής του. Πρόκειται για επιβεβαιωμένα οικοδομήματα, που ακόμη και σήμερα βρίσκονται μια νέα θέση στη σύγχρονη ζωή της πόλης.

Δήμος Αξινού

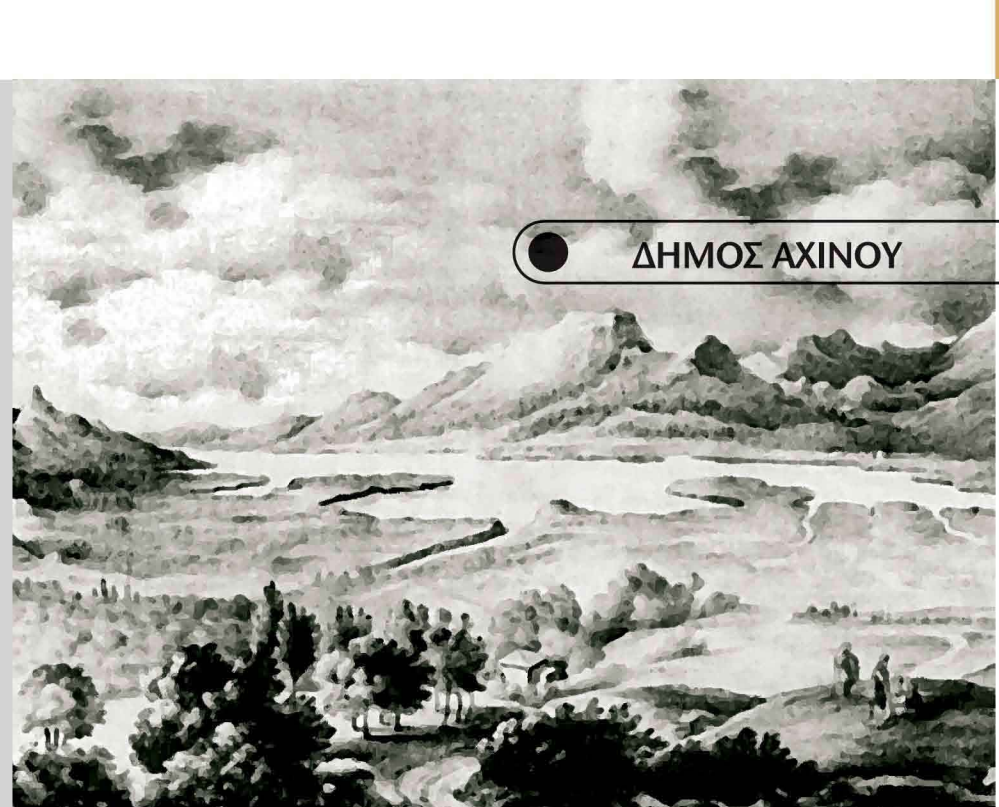
Δήμος Αξινού

- Έδρα του Δήμου: **Σταχωρί**
- Απόσταση: **31 χλμ.** από την πόλη των Σερρών
- Πληθυσμός Δήμου: **3.015 κάτοικοι** (απογραφή 2001)
- Στοιχεία Δήμου:
  - Σταχωρί Τ.Κ. 622 00
  - Νηρέας Σερρών
  - τηλ.: 23223 53700
  - 23220 52162
  - Fax: 23220 20472
  - e-mail: deta@axinou.gr

- **Δημοτικά Διαμερίσματα:**
- Αξινού
  - Δάφνης και οικισμός Ορέσκαις
  - Ζερβοχωρίου
  - Λευκοτόπιου
  - Πατρικίου
  - Χουμνικού
  - Οικισμός Λαγκαδίου

● **Ιστορικά στοιχεία**

Ο πρώτος οικισμός του Αξινού δημιουργήθηκε στο σημείο που βρίσκεται σήμερα από τους φερόδες της περιοχής, που κατασκεύαζαν πρόχειρες καλύβες-καταφύγια δίπλα στη λίμνη, για να φερθούν. Μεγάλη έκταση της πεδινής περιοχής του Δήμου αντιστοιχεί στην αποξηραμένη σήμερα λίμνη του Αξινού.

ΔΗΜΟΣ ΑΞΙΝΟΥ

■ **Η λίμνη του Αξινού**

Η λίμνη του Αξινού βρισκόταν στο τελευταίο τμήμα του ποταμού Σερρών πριν από τη θάλασσα και εκτείνονταν στην πεδιάδα των Σερρών από Βά προς ΝΑ σε μήκος περίπου 30 χλμ. και σε μέγιστο πλάτος 6 χλμ. Καταλάμβανε ογδόντα έως εκατόν πενήντα χιλιάδες στρέμματα, από τα στενά της Αμφιπόλης μέχρι το χωριό Αξινοί και σε περιόδους πλημμυριών έφτανε μέχρι την Κάτω Καμήλα. Ο πλάγιος ποταμός Σερρών διασχίζει τη λίμνη σε μήκος 23 χλμ. Η λίμνη ταυτίζεται με την Κερκηνίδα λίμνη της αρχαιότητας και υπήρξε ο ναυπηγικός γήραος του στόλου του Φιλίππου και του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Αναφέρεται με το όνομα λίμνη "Αξινοί" ή ακριβέστερα ως "Αξινοί", "Ταχινό", "Τάγινο", ή "Τάκονος". Ήταν γνωστή για την αρθροία και ποικιλία των φασολιών της. Στα χρόνια της Τουρκοκρατίας η εκμετάλλευσή της υπήρξε συστηματική και εκτεταμένη. Αποξηράνθηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1930 και η έκτασή του καταλάμβανε δόθηκε για γεωργικές καλλιέργειες.

■ **Ο Δήμος Αξινού σήμερα**

Ο Δήμος περιλαμβάνει πεδινές και κυρίως ημιορεινές εκτάσεις που κυριαρχούν και χαρακτηρίζουν γεωγραφικά το παρεκκλήσι. Οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με την γεωργία και δευτερευόντως με την κτηνοτροφία. Κύρια προϊόντα της περιοχής είναι: σιτάρι, βαμβάκι, καλαμπάκι, καπνός, ζαχαρότευπια, ντομάτα, αμύγδαλα και ελιές.

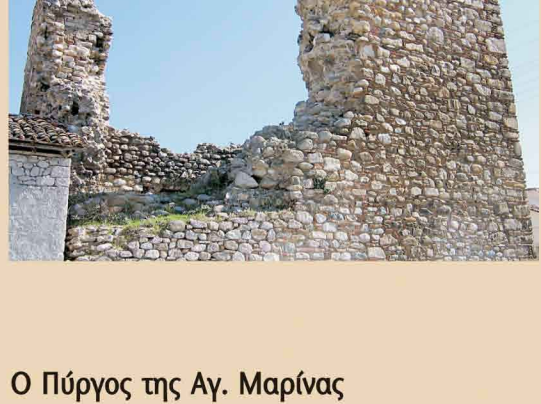
Ιστορικοί τόποι

■ **Το κάστρο των Εζεβίων**

Βρίσκεται σε δασώδη περιοχή του Κερβυλλίου όρους σε απόσταση 3 χλμ. ΝΔ της Δάφνης. Σιάζεται τμήμα του τείχους μήκους 15 μ., ύψους 4,5 μ. και πάχους 1,80 μ. Φέρεται ότι ήταν το κέντρο στρατιωτικής και εκκλησιαστικής οργάνωσης του βυζαντινού οικισμού.

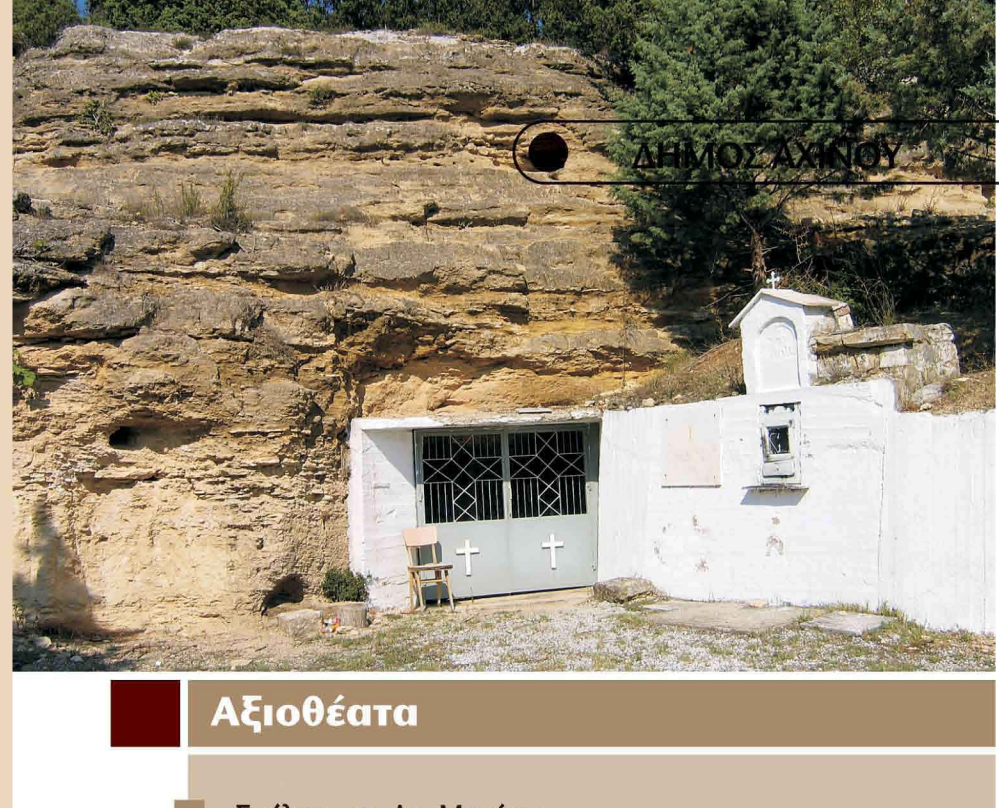
■ **Ο Πύργος της Μάρως**

Βρίσκεται στο κέντρο του οικισμού της Δάφνης. Είναι τετράγωνος στην κάτοψη, διαστάσεων 12,41 X 12,41 μ., κτισμένος με πέτρες ποταμιώσιες και κονίαμα για συνδετικό υλικό. Ο πύργος, με οικόπεδο ύψος 14 μ., ήταν τριώροφος. Η είσοδος του βρίσκεται στη βόρεια πλευρά σε ύψος 2 μ. από την επιφάνεια του εδάφους. Μεταξύ των ορόφων υπήρχε ξύλινο κλιμακαστάσιο. Υπολογίζεται πως πρόκειται για κτίσμα του Β' μισού του 15ου αιώνα και χρησιμοποιούνταν μέχρι τον 18ο αιώνα.

■ **Ο Πύργος της Αγ. Μαρίας**

Βρίσκεται στην κορυφή βραχώνος εξάρματος σε ελάχιστη απόσταση από το σπήλαιο - ασπήτριο της Αγ. Μαρίας. Πρόκειται για πύργο με 14 περιμετρικές αντηρίδες, ενσωματωμένες στο τείχος. Ο πύργος δεν οιάζεται σε καλή κατάσταση. Χρονολογείται το πρώτο μισό του 14ου αιώνα και πιθανόν να αποτελούσε ιδιοκτησία της Μονής των Ιβήρων Αγίου Όρους. Λείψανα αρχαίων πόλεων έχουν βρεθεί επίσης στην περιοχή του Χουμνικού καθώς και στο Δ.Δ. Ζερβοχωρίου. Εδώ πιθανολογείται ότι πρόκειται για την αρχαία πόλη Βισαλία, πρωτεύουσα της χώρας των Βισαλτών. Η ιστορία του Δ.Δ. Σταχωρίου φαίνεται πως είναι αρκετά μεγάλη, καθώς αναφέρεται σε γραπτά του 1569. Στην περιοχή βρέθηκαν αξιολογά αρχαία νομίσματα.

ΔΗΜΟΣ ΑΞΙΝΟΥ

■ **Αξιοθέατα**

■ **Σπήλαιο της Αγ. Μαρίας**

Βρίσκεται 1 χλμ. δυτικά της Δάφνης. Είναι ένα μικρό σπήλαιο λαξευμένο στο βράχο, το οποίο έχει διαμορφωθεί σε παρεκκλήσι. Στον κεντρικό του χώρο αποκαλύφθηκαν υπολείμματα ταγογραφιών της περιόδου των Παλαιολόγων, με χαρακτηριστικότερες τις παραστάσεις της εόρθουης Παναγίας και του Χριστού. Στην περίοδο της Τουρκοκρατίας αποτέλεσε κρησφύγετο των κατοίκων της περιοχής.

■ **"Νερού Μάνα"**

Πρόκειται για μια τοποθεσία στη Δάφνη όπου αναβλύζουν πηγές και υδροδοτούν τόσο το Δ.Δ. Δάφνης, όσο και τα γύρω χωριά.

■ **Μονότοξο πέτρινο γεφύρι**

Βρίσκεται βαρειοανατολικά του χωριού Χουμνικό και δυτικά του Σταχωρίου, σε μονοπάτι που ξεκινούσε από τη Δάφνη.

ΔΗΜΟΣ ΑΞΙΝΟΥ

■ **Ιερά Μονή Αγίου Νικολάου**

Βρίσκεται στη νοτιοδυτική πλευρά της συνοικίας του Αγίου Δημητρίου στο Σταχωρί. Πρόκειται για ένα διάφορο κτίριο κτισμένο από μικρούς αποθεκτικούς χώρους και ακάλυπτη έκταση δύο περίπου στρεμμάτων, τμηματικά περιφραγμένη με χαμηλό "θηρολίθιο αιάλουργο". Σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο στον επάνω ορόφου φυλάσσεται ένας σημαντικός αριθμός εικόνων και λειτουργικών ή λατρευτικών αντικείμενων.

■ **Ιστορικοί τόποι**

■ **Ολη η περιοχή γύρω από τη Δάφνη είναι κατάσπαρτη από μικρά παρεκκλήσια, υπολείμματα των παρόρων μεταίων που είχαν εδώ κατά τα βυζαντινά χρόνια και κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας διάφορες μονές του Αγίου Ορους. Σχηματίζει ο ναός του Αγίου Γεωργίου στο Δ.Δ. Δάφνης για την εξωτερική και εσωτερική του καισαυθρία.**

■ **Εξαιρετισμός είναι και ο ναός του Αγίου Γεωργίου στο Δ.Δ. Χουμνικού. Σύμφωνα με τις επιγραφές ο ναός ανεγέρθηκε το 1753, ενώ η προσθήκη του νότιου χωριού χρονολογείται στα 1859. Ο ναός, κάρπε από τους Τούρκους (1760), περιελάμβανε από περίβολο μέσα στον οποίο διατάσσονταν διάφορα κτήρια. Σύμφωνα με πλήθος επιγραφών στον ανατολικό τοίχο, πρόκειται για κτίσμα του 1762. Στο Δ.Δ. Σταχωρίου υπάρχουν ακόμη το εκκλησάκι της Αγίας Αικατερίνης, παλιό μετάφραση μεχρι το 1975 φλοξενούσε καλόγριες και υπήρχε σε Μονή του Αγίου Όρους, καθώς και η εκκλησία του Αγίου Δημητρίου η οποία κτίστηκε περίπου το 1600.**

■ **Αξιολογοί ναοί στο Δ.Δ. του Αξινού είναι ο ναός των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης (1763), ο οποίος βρίσκεται στις ΒΔ παρυφές του οικισμού και αποτελεί σήμερα τον κομητηριακό ναό του χωριού και ο ναός του Αγίου Νικολάου (1873) που βρίσκεται στην άκρη του οικισμού, κτίσμα λιτό στην όψη του και το πιθανότερο η αρχική του όψη να ανάγεται στον 18ο αιώνα.**

Πολιτιστική Υποδομή

■ **"Δημοτική Επιχείρηση Τοπικής Ανάπτυξης Αξινού" (Δ.Ε.Τ.Α.Α.)**

Διαχειρίζεται, κατευθύνει και εποπτεύει την πολιτιστική πολιτική του Δήμου.

■ **Πολιτιστικοί Σύλλογοι**

Επαγγελματικός Εμπροσθητικός Σύλλογος Δήμου Αξινού "ΣΑΡΜΕΑ"	Σταχωρί
Εκπαιδευτικός Σύλλογος Δάφνης "Ο Πύργος της Μάρως"	Δάφνη
Περβαλοπαικτικός Σύλλογος Ορέσκαις "Η Μεταμόρφωση του Σαυτήρος"	Ορέσκαις
Σύλλογος Γυναίκων Πατρικίου	Πατρις
Σύλλογος Γυναίκων Αξινού	Αξινοί
Σύλλογος Γυναίκων Σταχωρίου	Σταχωρί
Σύλλογος Γυναίκων Χουμνικού	Χουμνικό

ΔΗΜΟΣ ΑΞΙΝΟΥ

■ **Πολιτιστικές εκδηλώσεις στα Δημοτικά Διαμερίσματα**

■ **Σταχωρί**

- 23 Απριλίου, πανηγύρι του αγίου Γεωργίου με διήμερες ή τριήμερες εκδηλώσεις, ανάλογα με την ημερομηνία της γιορτής (κινητή γιορτή).
- Καθαρά Δευτέρα, γιορτή της φασολάδας.
- 1η Οκτωβρίου, αναβιώνει το έθιμο του "κρίτσμου" για να γιορταστεί το τέλος του καλοκαιριού. Μοιράζεται χαλβάς αμιγυθάλειος και ανταλλάσσονται ευχές για "καλό παστάσισμα" του καπνού του Χειμώνα και "καλή πώληση" την Άνοιξη.

■ **Αξινοί**

- 21η Μαΐου, πανηγύρι των αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης.
- 8 Ιανουαρίου, γιορτή της "Μπάμπικας". Πρόκειται για έθιμο που έφεραν οι πρόσφυγες οι οποίοι εγκαταστάθηκαν εδώ από τον Πόντο, προς τιμή της "Μπάμπικας", της μαμάς που βοηθούσε στη γέννα των παιδιών.

■ **Δάφνη**

- 8 Σεπτεμβρίου, πανηγύρι στο Εξοχίλι που βρίσκεται στην είσοδο του χωριού, και είναι αφιερωμένο στα γενέθλια της Υπεραγίας Θεοτόκου. Μετά τον πανηγυρικό εσπερινό ακολουθεί γλέντι στην πλατεία του χωριού με χορευτικό συγκροτήματα. Την επομένη το πρωί, μετά τη Θεία Λειτουργία, γίνεται κουρμπάνι και μοίρασμα δωρεάν φαγητού (γίδα βραστή με κριθάρα).
- Καθαρά Δευτέρα, γιορτή φασολάδας.

■ **Ζερβοχωρί**

- 17 Ιανουαρίου, (αγίου Δημητρίου) πανηγύρι.

■ **Λευκοτόπιου**

- 29 Αυγούστου, (Αποτομή τιμής κεφαλής Ιωάννου Προδρόμου), πανηγύρι στην αυλή του Δημοτικού Σχολείου, που βρίσκεται απέναντι από την εκκλησία.
- Καθαρά Δευτέρα, γιορτή φασολάδας.

Κορυφαία πολιτιστική εκδήλωση

■ **Κουρμπάνι**

Στο Δ.Δ. Λαγκαδίου, κάθε πρώτη Κυριακή του Σεπτεμβρίου γίνεται μεγάλο κουρμπάνι, το λεγόμενο "Κουρμπάνι", σε ανάμνηση της εύρωσης της εικόνας της Παναγίας. Στη γιορτή οι κληρικοί της περιοχής προσφέρουν δωρεάν ζιά -φάγια, το κρέας των αρσένων του βράζονος σε μεγάλο καζάνι. Μετά τη Θεία Λειτουργία παρουσιάζονται παραδοσιακά χοροί από χορευτικά συγκροτήματα και μετά μοιράζεται δωρεάν φαγητό σε όλους, το κουρμπάνι, καθώς και άφθονο κρασί, ενώ ακολουθεί γλέντι. Στην εκδήλωση συγκεντρώνεται πλήθος κόσμου από τις γύρω περιοχές. Το έθιμο κρατά από το 1870 - 80.

■ **Πατρις**

- 8 Σεπτεμβρίου (γενέθλια της Υπεραγίας Θεοτόκου), πανηγύρι.
- Καθαρά Δευτέρα, γιορτή φασολάδας.

■ **Χουμνικό**

- Η εκκλησία του Δ.Δ. Χουμνικού γιορτάζει τον αγίου Γεωργίου, αλλά από το 1913 και μετά λόγω θανάτου που έζησε στο χωριό, η πανηγύρι γίνεται του Αγίου Πνεύματος, της γιορτής, μετά από μαζική σφαγή των Βουλγάρων, είχε πέσει επιδημία χολέρας στο χωριό. Οι κάτοικοι φέρονε από την Τοίωμα Σερρών τη θαυματουργή εικόνα του αγίου Πνεύματος. Σήμερα την παραμονή της γιορτής, μετά τον εσπερινό και την περιφορά της εικόνας, γίνεται γλέντι στην πλατεία του χωριού με χορευτικά συγκροτήματα, παραδοσιακά νταούλια και ζυμωμένους.
- Παραμονή της Καθαράς Δευτέρας, αναβιώνει το έθιμο του "φανού". Κατά τη διάρκεια της Κριθείς όλοι οι χωριανοί (συμμετέχουν μόνο άνδρες) μαζεύουν ζύα ή διάφορα παλιά αντικείμενα. Την παραμονή της Καθαράς Δευτέρας τα συγκεντρώνουν στην άκρη του χωριού, στο κέντρο του γηπέδου και βάζουν φωτιά προσπαθώντας να δημιουργήσουν όσο το δυνατόν φωλότερο "φανό". Το έθιμο από τον οποίο πίνουσι και χορεύουν τραγουδώντας, παράδοσια αρσένων αυστηρά την παρουσία των γυναικών λόγω των βιολογικών και των άσεων χειρισμών.

■ **Λαγκαδί**

- Η πανηγύρι γίνεται στο παλιό Λαγκαδί, χωριό που δεν υπάρχει σήμερα. Στην παλιά πλατεία, πάνω στο βουνό σε απόσταση περίπου 10 χλμ. από το σημερινό Λαγκαδί, παρέμενε η εκκλησία, η οποία διατηρείται σε καλή κατάσταση και έχει πρόσβαση μόνο από δασικό χωματόδρομο. Η εκκλησία γιορτάζει στις 8 Σεπτεμβρίου τα γενέθλια της Υπεραγίας Θεοτόκου, αλλά η πανηγύρι γίνεται πάντα την πρώτη Κυριακή του Σεπτεμβρίου.

■ **Ορέσκαις**

- 6 Αυγούστου (Μεταμόρφωση του Σωτήρος), πανηγύρι.

ΔΗΜΟΣ ΑΞΙΝΟΥ

■ **Ιστορικές προσωπικότητες της περιοχής**

■ **Η αρχόντισσα Μάρω**

Εκεί που ο θρύλος συναντάει με την ιστορία, η διήγηση με την παράδοση, βρίσκεται η αρχόντισσα Μάρω, μία από τις πιο δυναμικές, όμορφες γυναίκες την εποχή της Τουρκοκρατίας. Γεννήθηκε το 1418. Ήταν κόρη του Σέρβου Δεσπότη Βούλου Γεωργίου Μπράγκοβιτς και της Ειρήνης, κόρης Μαρταίου του Κατακουζηνού. Ο πατέρας της μετά την ήττα του από τους Τούρκους το 1433, αναγκάστηκε να υπογράψει συνθήκη και να δώσει την ανήλικη κόρη του στον Σουλτάνο Μουράτ Β'. Ο γάμος τελέστηκε στην Ανδριανούπολη, όταν η Μάρω ήταν 17 ετών. Ο σουλτάνος επέτρεψε στη νέα του σύζυγο να παραμείνει χριστιανή. Μετά τον θάνατο του Σουλτάνου, το 1451, ο διάδοχός του Μεχμέτ Β' έστειλε τη μητέρα του πίσω στον πατέρα της στη Σερβία, με ιδιαιτέρως τιμές και μεγάλη συνοδεία. Αργότερα, όταν η Σερβία κατελήφθη από τους Τούρκους, η Μάρω, αφού πρώτα πέρασε από την Ανδριανούπολη το 1456, έλαβε στην δικαιοδοσία της από τον Μεχμέτ τον Β' την περιοχή της Εζόβας (τη σημερινή Δάφνη), όπου και εγκαταστάθηκε οριστικά. Στην Εζόβα η Μάρω, περιβαλλόμενη από Σέρβους αξιωματικούς και κληρικούς, έζησε με τιμές και απεριόριστη ισχύ, γεγονός που έκανε το όραμα το ρόλο της σαν προστάτιδας όλης της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Το αρχοντικό της στην Εζόβα δεν ήταν μόνο πέτρινα υψηλά προσώπων, αλλά και πνευματικό κέντρο στην τότε τουρκική επικράτεια. Η Μάρω έκτισε πύργο και ναό προς τιμή του αγίου Γεωργίου, υπολείμματα του οποίου σώζονται μέχρι σήμερα. Συνεχίζοντας το έργο του πατέρα της πρόσφερε πολλά στο Άγιο Όρος. Η μεγαλύτερη προσφορά της θεωρείται η δωρεά στην κερή μονή Αγίου Παύλου των Τιμόνων Δώρων. Η ανέγερξη της όμοιας στην πολιτική πρόξηση κατά καιρούς διέφερε αντιθέσεις από τους Τούρκους. Χαρακτηριστικά αναφέρεται η περίπτωση του Ομούρ Μπέη, ο οποίος πήγε στην Εζόβα με σκοπό να τη φονεύσει. Η Μάρω κατόρθωσε εύκαιρα να κρυφτεί και να διαφύγει τον κίνδυνο. Απέβησε στις 14 Σεπτεμβρίου 1487.

Δήμος Βισαλτίας

ΔΗΜΟΣ ΒΙΣΑΛΤΙΑΣ

ταυτότητα με τα περίφημα νομοματοκοπεία της. Αν και μικρή σε έκταση, ήταν πλούσια, όπως φαίνεται από τις πόλεις που άκμασαν και από το αποικιστικό ενδιαφέρον των Αθηναίων για την περιοχή αυτή. Κατά τη διάρκεια των Περσικών πολέμων, όταν από τη Μακεδονία πέρασε ο πολυάριθμος στρατός του Ξέρξη και υπέταξε όλες τις φυλές, οι Βισάλτες αντέδρασαν. Αποσύρθηκαν μαζί με το βασιλιά τους Θρήκια στην οροσειρά της Ροδόπης και από εκεί παρενοχλούσαν το στρατό του Ξέρξη. Οι Αθηναίοι από νωρίς έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον για την περιοχή. Το 457 π.Χ. ο ίδιος ο Περικλής είχε συνοδεύσει 1.000 Αθηναίους αποίκους που εγκαταστάθηκαν στη Βέργα και στη Βρέα. Η αυτονομία των πόλεων της Βισαλτίας καταργήθηκε μετά το τέλος των Περσικών πολέμων. Ο Αλέξανδρος Α΄ υπέταξε τη Βισαλία και την προσάρτησε στο Μακεδονικό κράτος. Η εκμετάλλευση των χρυσορυχείων του Παγγαίου εξασφάλισε ένα μεγάλο μέρος από τους αναγκαίους πόρους για την εκστρατεία του Μ. Αλεξάνδρου στις χώρες της Ανατολής. Στη βυζαντινή εποχή η Βισαλία υπέστη επιδρομές διαφόρων φυλών, κυρίως των Σλάβων. Αξιομνημόνευτη είναι η μάχη που δόθηκε στην περιοχή της Βισαλτίας, στο χωριό Δημητρίτσι, στις 7 Νοεμβρίου 1185 μεταξύ του στρατού των Νορμανδών και του βυζαντινού στρατού, με επικεφαλής τον Αλέξανδρο Βρανά. Στη μάχη αυτή ηττήθηκαν οι Νορμανδοί και αναγκάστηκαν να αποχωρήσουν.

Ο Δήμος Βισαλτίας σήμερα

Ο Δήμος Βισαλτίας βρίσκεται στο ΝΔ τμήμα του Νομού Σερρών, δυτικά του ποταμού Στρυμόνα. Η πλειοψηφία των κατοίκων είναι ντόπιοι. Υπάρχει όμως κι ένα ποσοστό 10% προσφύγων της Μικράς Ασίας και του Κουβουκλί-ου της Προύσας που εγκαταστάθηκαν στο Δημητρίτσι. Αρκετοί είναι οι Θρακίτες που διαμένουν στη Σησαμιά και τους Αμπελιούς, ενώ σε ποσοστό 90% ο πληθυσμός της Λυγαριάς είναι πρόσφυγες από την Ανατολική Θράκη. Λίγοι είναι και οι Σαρακατσάνοι που διαμένουν στα χωριά Σησαμιά και Αμπελίοι. Στην Τριανταφυλλιά οι κάτοικοι είναι πρόσφυγες από τον Πόντο και τον Καύκασο, οι οποίοι μετά την Μικρασιατική Καταστροφή του 1922 εγκαταστάθηκαν στην περιοχή κτιζόντας τρεις συνοικισμούς, οι οποίοι αργότερα ενώθηκαν και αποτέλεσαν το σημερινό χωριό.

Δήμος Βισαλτίας

- Έδρα του Δήμου: **Δημητρίτσι**
- Απόσταση: **33 χλμ.** από την πόλη των Σερρών
- Πληθυσμός Δήμου: **8.559 κάτοικοι** (απογραφή 2001)
- Στοιχεία Δήμου:
  - Δημητρίτσι
  - Τ.Κ. 622 00 Νηγρίτα Σερρών
  - τηλ.: 23223 53800
  - 23220 61001
  - Fax: 23220 61212
  - e-mail: dimov@otenet.gr
  - Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολίτη: τηλ. 23220 20604

Δημοτικά Διαμερίσματα:

- **Αγ. Παρασκευής**
- **Αμπελιών**
- **Βέργης**
- **Λυγαριάς**
- **Νικόκλειας**
- **Σησαμιάς**
- **Τριανταφυλλιάς**

Ιστορικά στοιχεία

Η Βισαλία πήρε το όνομά της από τον μυθικό γενάρχη Βισάλτη, γιο του Ήλιου και της Γης. Η αρχαία Βισαλία ξεκινούσε από τα παράλια του Στρυμονικού Κόλπου κι έφτανε ως το σημερινό Σιδηρόκαστρο. Οι πρώτοι κάτοικοι της περιοχής ήταν οι Ηδωνοί, ενώ γύρω στα 1200 π.Χ. εγκαταστάθηκαν οι Βισάλτες. Οι πιο γνωστές πόλεις των Βισαλιτών ήταν: η Άργιλος, η Όσσα, το Κερδύλλιον, η Τράγλιος, η Ευτορία, η Ορέσκεια, η Βέργη, ενώ πρωτεύουσα ήταν η ομώνυμη πόλη. Οι Βισάλτες γρήγορα απέτυχαν σπουδαίο πολιτισμό. Σε αυτό συνέτεινε το γεγονός ότι διέθεταν πρόσβαση στη θάλασσα και επικοινωνία με τον πολιτισμό των νησιών του βορείου Αιγαίου. Η Βισαλία διατήρησε τη δική της

Φωτογραφία: Αρχείο Γ.Α.Κ.

Ιστορικοί τόποι

Το Δημητρίτσι είναι πιθανό να πήρε την ονομασία του "ως χώρος του Δημητρίτση", σε ανάμνηση κάποιας μάχης όπου έπεσε ένας στρατηγός με το όνομα αυτό. Η μάχη πιθανολογείται ότι έγινε την περίοδο της βασιλείας του αυτοκράτορα του Βυζαντίου Νικηφόρου Α΄ (802-811 μ.Χ.). Η ονομασία Δημητρίτσι αναφέρεται για πρώτη φορά σε σχέση με τη μάχη που έγινε το 1185 μ.Χ. στην περιοχή αυτή. Άλλοι σημαντικοί ιστορικοί χώροι του Δήμου είναι: ο αρχαιολογικός χώρος της Βέργης, το κάστρο Ισάρι της Νικόκλειας, ο προϊστορικός οικισμός (πρώιμη Εποχή Χαλκού) στη θέση Τούμπας των Αμπελιών, τα αρχαία νεκροταφεία στη θέση "Ματαίρι Τούμπας" και στη θέση "Σταυρός" της Νικόκλειας.

Αξιοθέατα

Ανάμεσα στα Δημοτικά Διαμερίσματα της Βέργης και του Δημητρίτσιού βρίσκεται μια κατάφυτη περιοχή με πλατάνια, καλά "κρυμμένη" από τα γύρω βουνά και τους λόφους. Είναι το σημείο απ' όπου πηγάζει ο ποταμός Κοπιτσιανός. Εκεί, δίπλα στο ποτάμι, πάνω στο βράχο, είναι χτισμένο το ξακλήσι του Αγίου Νικολάου, περιτριγυρισμένο από πλούσια βλάστηση.

Ιερά Μονή Αγ. Σπυρίδωνα

Βρίσκεται στην Τριανταφυλλιά και είναι χτισμένη στο βουνό. Μονάζουν λίγες γερόντισσες και αποτελεί χώρο προσευχής και ηρεμίας.

Φωτογραφίες: Αρχείο Γ.Α.Κ.

ΔΗΜΟΣ ΒΙΣΑΛΤΙΑΣ

Ιστορικοί Ιεροί ναοί

Εκχωρίζεται ο ναός του Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης Λυγαριάς (1865-7). Αποτελεί την κοιμητριακή εκκλησία του χωριού. Πρόκειται για τρίκλιτη θολωτή βασιλική με τρούλο, μοναδικό παράδειγμα του τύπου που απαντάται στην επαρχία Βισαλτίας. Έχει τρεις εισόδους, τα παράθυρα τονίζονται με έξοχα πλαίσια που καταλήγουν πάνω σε τριγωνικό αέτωμα. Η εκκλησία είναι εξωτερικά επιχρισμένη. Πιθανότατα είναι λθόκτιστη με λαξευμένους λίθους. Ο ναός δεν σώζει κτητορική επιγραφή. Ο δεσποτικός εικόνες του τέμψιου χρονολογούνται στα 1867.

Πολιτιστική Υποδομή

Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Δήμου Βισαλτίας (Δ.Ε.Α.Δ.Β.)
Διαχειρίζεται, κατευθύνει και ασκεί την πολιτιστική πολιτική του Δήμου. τηλ. 23220 61158

Πολιτιστικοί Σύλλογοι

Εκπολιτιστικός Όμιλος Δημητρίτσιου	Δημητρίτσι
Πολιτιστικός Σύλλογος Ποντίων Τριανταφυλλιάς	Τριανταφυλλιά
Σύλλογος Γυναικών Αγ. Παρασκευής	Αγία Παρασκευή
Πολιτιστικός Μορφωτικός Σύλλογος Βέργης	Βέργη
Σύλλογος Γυναικών Δημητρίτσιου	Δημητρίτσι
Σύλλογος Γυναικών Λυγαριάς	Λυγαριά
Σύλλογος Γυναικών Σησαμιάς "Η Ομόνοια"	Σησαμιά

Κορυφαία πολιτιστική εκδήλωση

"Δημητρίτσια"

Κάθε χρόνο, το πρώτο δεκαήμερο του Ιουλίου, ο Δήμος Βισαλτίας σε συνεργασία με τον Εκπολιτιστικό Όμιλο Δημητρίτσιου διοργανώνει τριήμερες γιορτές με την επωνυμία "Δημητρίτσια". Γίνονται στην κεντρική πλατεία του Δημητρίτσιου και περιλαμβάνουν μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις, μουσικές βραδιές, ομιλίες και διάφορες εκθέσεις.

Πολιτιστικές εκδηλώσεις στα Δημοτικά Διαμερίσματα

- Δημητρίτσι**
  - 26 Οκτωβρίου (αγίου Δημητρίου), πανηγύρι.
- Αγία Παρασκευή**
  - 26 Ιουλίου (Οσιομάρτυρος Παρασκευής), μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις στην πλατεία του χωριού.
- Άμπελιοι**
  - Τομ Σεπτέμβριο διοργανώνονται μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις, με σημείο αναφοράς το κύριο προϊόν το οποίο παράγεται στην περιοχή, τα σταφύλια. Πρόκειται για την παραγωγή ή εξαιρετικό σε απόψη και εξαιρετική κοπική. Πρά αμπελιών, που δίνουν ένα εξαιρετικό γεύση και σε άρωμα κρασί.
  - 15 Αυγούστου (Κοιμήσεως της Θεοτόκου), πανηγύρι.
- Βέργη**
  - 20 Ιουλίου (προφήτη Ηλία), διοργανώνονται τριήμερες (19,20,21 Ιουλίου) πολιτιστικές εκδηλώσεις από τον τοπικό σύλλογο στην πλατεία του χωριού.
- Λυγαριά**
  - 21 Μαΐου (αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης), γίνονται εορταστικές εκδηλώσεις.
  - Μέσα Ιουλίου πραγματοποιείται η "γιορτή καλαμποκού". Πρόκειται για ένα λαϊκό γλέντι με σημείο αναφοράς το κύριο προϊόν παραγωγής της περιοχής, το καλαμπόκι, το οποίο διατίθεται άφρονο στους παρευρισκόμενους.
- Νικόκλεια**
  - 26 Οκτωβρίου (αγίου Δημητρίου), εορταστικές εκδηλώσεις.
  - 15 Αυγούστου, στο χώρο της παλαιάστρας διοργανώνονται αγώνες παραδοσιακής πάλης.
- Σησαμιά**
  - 29 Ιουνίου (αγίων Πέτρου και Παύλου), μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις τις οποίες διοργανώνει ο Σύλλογος Σησαμιωτών Θεσσαλονίκης στην πλατεία του χωριού.
  - 29 Αυγούστου (Τιμίου Προδρόμου), εορταστικές εκδηλώσεις.
- Τριανταφυλλιά**
  - 8 Σεπτεμβρίου (Γενέθλιον Υπεραγίας Θεοτόκου), διοργανώνονται πολιτιστικές εκδηλώσεις από τον Σύλλογο Ποντίων του χωριού στο χώρο του γηπέδου.

ΔΗΜΟΣ ΒΙΣΑΛΤΙΑΣ

Έθιμα-Παραδόσεις

Λαζαρίνες

Το έθιμο κρατά από τα χρόνια της Τουρκοκρατίας και γινόταν μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1950, την ημέρα της Ανάστασης του Λαζάρου, κυρίως στο Δημητρίτσι και στη Νικόκλεια. Πρόκειται για ένα δράσιμο με τραγούδι και χορό. Τραγουδούσαν και χόρευαν κορίτσια από 6 μέχρι 14 χρονών, την ημέρα της ανάστασης του Λαζάρου, γι' αυτό και ονομαζόταν Λαζαρίνες. Για να συμμετέχουν έπρεπε να γνωρίζουν πολλών ειδών τραγούδια: των πλουσίων, των φτωχών, του νέου που ήταν να παντρευτεί, της νέας που ήταν να γίνει νύφη, των νεώνυμφων, τραγούδια του πόνου και της χαράς. Ο χορός γινόταν μόνον από δυο κορίτσια, που στο κάθε τους χέρι κρατούσαν από ένα παντήλι, με τα οποία συνόδευε ένα ακόμη του κρασιού καλθάσι για τα αγνά που θα μάξουν. Οι Λαζαρίνες ακολούθησαν φιλδούχοντα στους οπισθοκοκωρήτες "χαρούμενο Πάσχα και καλή Ανάσταση". Σκοπός του εθίμου ήταν να θυμίζει την ημέρα της Ανάστασης του Λαζάρου, τον ερχομό του Πάσχα και την Ανάσταση του Χριστού.

Κλήδονας

Είναι ένα έθιμο το οποίο αναβιώνει μέχρι σήμερα και γίνεται στις 23 Ιουνίου, παραμονή του Αη-Γιάννη. Αγοράει και κορίτσια μαζεύουν άφρατα, τα τοποθετούν στα σταφροβόρια και αναβούν φωτιές. Στη μέση της φωτιάς υπάρχει ένα τσουκάλι. Κάθε κοπέλα ρίχνει ένα δικό της αντικείμενο λέγοντας κι ένα τραγούδι. Το τσουκάλι παραμένει κλειστό μέχρι το επόμενο βράδυ, οπότε κάθε κοπέλα, λέγοντας και πάλι ένα τραγούδι, παίρνει το τυχρό της αντικείμενο. Στη συνέχεια πηδά σταυρωτά πάνω από τη φωτιά. Το έθιμο πήρε το όνομα του από τον "κλήδονα", ένα αναρχώμενο φυτό, το οποίο τα κορίτσια έχουν δεμένο στη μέση και που σύμφωνα με την παράδοση τις βοηθά να είναι υγιείς και να αντέξουν τις βαριές σωματικές εργασίες.

"Ντουντουλές"

Την άνοιξη και το θέρος, σε περιόδους ανομβρίας, στη Νικόκλεια ένας άνδρας έδενε γύρω από τη μέση του άφθονα κλαδιά λυγαριάς και άλλα φυλλώματα και χόρευε στους δρόμους και στα σπίτια του χωριού, λέγοντας ένα συγκεκριμένο τραγούδι. Ονομαζόταν "Ντουντουλές". Οι νοικοκυρές τον πλησίαζαν και έρχονταν πάνω του νερό. Αυτός δεχόταν με ευχαρίστηση το καθαρίζοντα επαναλαμβάνοντας το τραγούδι και εισπράττοντας φιλοδωρήματα αποχωρούσε ευχόμενος: "καλή βροχή να δώσει ο θεός, να πλαινώσει ο κάμπος με βροχή". Το έθιμο αυτό γινόταν περυσιασικά μέχρι και τη δεκαετία του 1960.

Δήμος Τραγίλου

Δήμος Τραγίλου

- Έδρα του Δήμου: **Μαυροθάλασσα**
- Απόσταση: **44,5 χλμ.** από την πόλη των Σερρών
- Πληθυσμός Δήμου: **4.806 κάτοικοι** (απογραφή 2001)
- Στοιχεία Δήμου: **Μαυροθάλασσα**
Τ.Κ. 620 49 Σέρρες
τηλ. 23223 53900
23220 20160
Fax 23220 20169
e-mail: dtragilou@otenet.gr

Πνευματικό και Πολιτιστικό Κέντρο:
τηλ. 23220 20170

- Δημοτικά Διαμερίσματα:
- Τραγίλου
  - Ίβηρων
  - Αγίου Δημητρίου
  - Καστανοχωρίου
  - Αηδοσχωρίου
  - Ευκαρπίας

● **Ιστορικά στοιχεία**

Στην περιοχή τοποθετείται η αρχαία Τράγιλος, η οποία χαρακτηρίστηκε από τους αρχαιολόγους ως η σημαντικότερη πόλη της βισαλτίας και έδωσε το όνομά της στον σημερινό Δήμο. Ο αρχαίος οικισμός βρίσκεται κοντά στο Αηδοσχωρί, σε απόσταση 1,5 χλμ. προς τα δυτικά, εκεί όπου υπάρχει το Μονύδριο του Ιωάννου του Προδρόμου.

Η αρχαία Τράγιλος άκμασε από τις αρχές του 6ου π.Χ. αιώνα μέχρι που η ακμή της διακόπηκε βίαια στα τέλη του 4ου με αρχές του 3ου π.Χ. αιώνα. Γνώρισε μεγάλη οικονομική ανάπτυξη, γεγονός που αποδεικνύεται από τη δυνατότητα που είχε να κόβει δικιά της νομίσματα στα νομισματοκοπεία τα οποία διέθετε. Λόγω της εξέχουσας θέσης που κατείχε την εποχή εκείνη, έγινε σύμμαχος της Αθήνας, όπως μαρτυρούν οι κατάλογοι της Αθηναϊκής Συμμαχίας. Απέχει από την Αμφίπολη περίπου 12 χλμ. προς τα δυτικά.

Τα σημάδια της εποχής του βυζαντινού είναι έντονα αποτυπωμένα στην περιοχή. Χαρακτηριστικό δείγμα της εποχής εκείνης αποτελεί ο ερειπωμένος σήμερα υστεροβυζαντινός οικισμός του Καστριού, με την εκκλησία του να δεσπόζει εδώ και 200 χρόνια επάνω στο βράχο. Πρόκειται για την εκκλησία του Αγίου Ταξιάρχη Μιχαήλ κτισμένη το 1857 σε προϋπάρχοντα υστεροβυζαντινό ναό.

Εξχωριστό Δημοτικό Διαμέρισμα του Δήμου, με δική του σημαντική ιστορία, είναι το Αηδοσχωρί. Βρίσκεται σε απόσταση 5 χλμ. από τον επαρχιακό δρόμο Νιγρίτας - Αμφίπολης, προς τα νοτιοδυτικά, στο ύψος της Μαυροθάλασσας. Το χωριό αποτέλεσε έπαλξη εθνικής αντίστασης κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας. Οι κάτοικοί του ήταν όλοι Έλληνες και οι Τούρκοι δεν τόλμησαν να το πρεοεγγίσουν. Κατά τη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα υπήρξε σκληρό αντίστασης κατά των βουλγαρικών συμμοριών. Εκεί είχαν μόνιμα το κρησφύγετό τους οι καπεταναίοι Κοιρμτζές, Γιαγκλής και ο δάσκαλος Καραπέπερας και από εκεί οργάνωναν τη δράση τους με τη βοήθεια των Αηδοσχωριτών και κυρίως των αγωνιστών Γιαννάκη, Κωνσταντίνου, Ευαγγέλου και Μαρίας Αγγελάκη. Στα 1909 είχε ιδρυθεί στο χωριό, με πρωτοβουλία του Β. Καραπέπερα, το Αδελφάτο "Ιωάννης ο Προδρόμος", με εθνικοαπελευθερωτικούς σκοπούς.

● **Ο Δήμος Τραγίλου σήμερα**

Η περιοχή στην οποία βρίσκεται ο Δήμος Τραγίλου οριοθετείται από δυο φυσικά γεωγραφικά όρια: τον ποταμό Στρυμόνα στα δεξιά και το όρος των Κερυθίων στα αριστερά. Οι περισσότεροι κάτοικοι του Δήμου Τραγίλου ασχολούνται με την γεωργία. Τα προϊόντα που παράγονται είναι κυρίως βαμβάκι, καλαμπόκι και σιτάρι. Ξεχωρίζει η παραγωγή της βιομηχανικής ντομάτας, ένα μεγάλο μέρος της οποίας απορροφάται από τη ντόπια κονοσβεποποιία (ΣΕΡΚΟ). Τα τελευταία χρόνια πολλοί κάτοικοι άρχισαν να ασχολούνται και με την κτηνοτροφία.

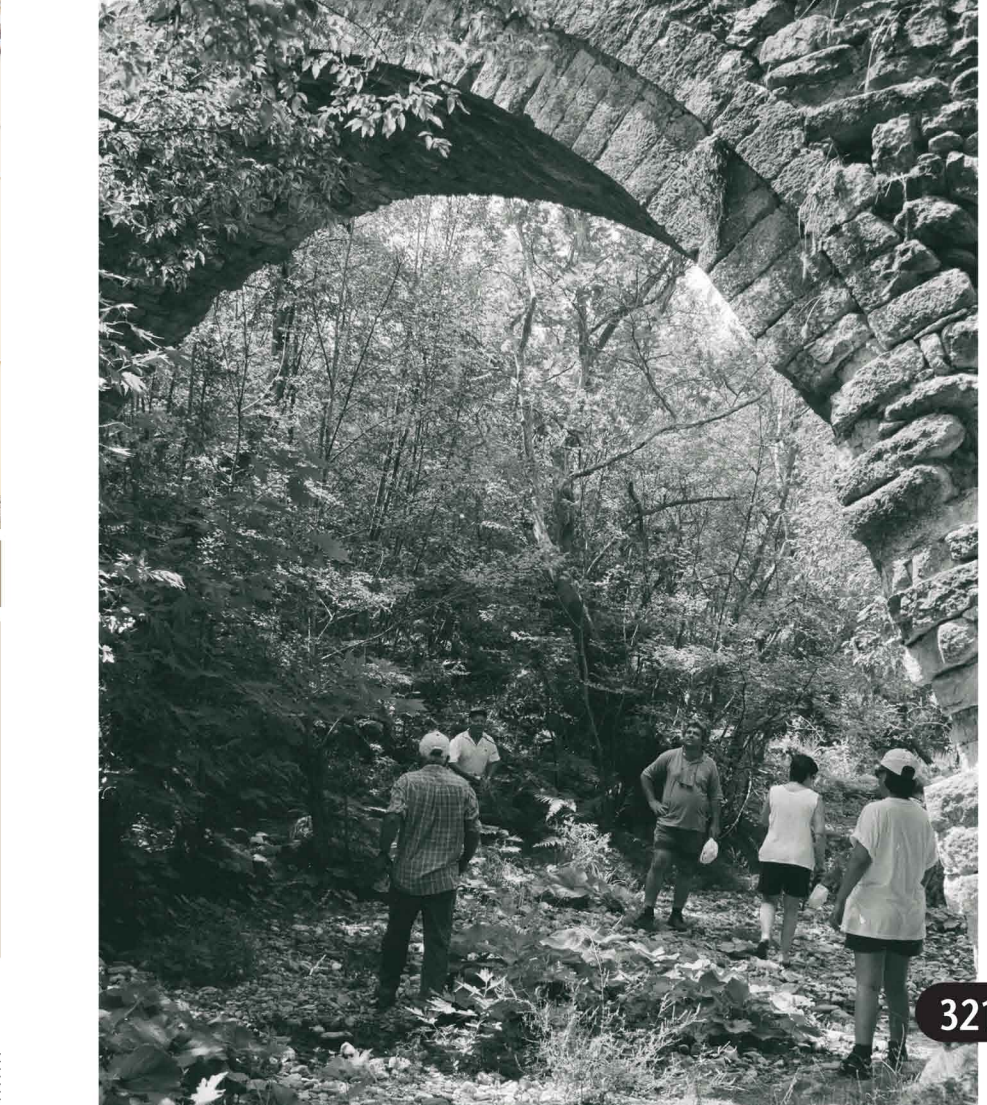
● **Αξιοθέατα**

Αξιόλογους τόπους με εξαιρετικό ενδιαφέρον αποτελούν τα σημεία στα οποία είναι κτισμένα τα τρία γεφύρια. Βρίσκονται στο Δημοτικό Διαμέρισμα του Αηδοσχωρίου και είναι: Το γεφύρι του "Γερούζαλη" με μια καμάρα, της "Νηρίτσας" με δύο καμάρες (μεγαλύτερο από τα άλλα δύο) και το "Τολάδες". Το μόνο που είναι γνωστό γι' αυτά τα τρία γεφύρια είναι ότι εξημερευτούν τη μεταφορά των εμπορευμάτων και των προϊόντων της περιοχής. Είναι άγνωστο όμως πότε κτίστηκαν. Για να βρούμε το γεφύρι του "Γερούζαλη", πρέπει να κινηθούμε σε δασικό δρόμο νοτιοανατολικά του Αηδοσχωρίου.

● **ΔΗΜΟΣ ΤΡΑΓΙΛΟΥ**

Το γεφύρι της "Νηρίτσας" ανήκει και αυτό στην κτηματική περιοχή του Αηδοσχωρίου. Βρίσκεται σε απόμυρη ρεματιά, στα πρόβονα των Κερυθίων. Η πρόσβαση γίνεται από το Αηδοσχωρί, από δασικό δρόμο, σε απόσταση 5 χλμ. προς τα νότια. Για να φθάσει κανείς στο γεφύρι πρέπει να καταρριχθεί από το δρόμο στο βάθος της ρεματιάς, μέσα από πυκνό δάσος από πουρνάρια και κουμαριές. Η πυκνή παραποτάμια βλάστηση το καθιστά σχεδόν αθέατο.

Ανάμεσα στους οικισμούς Καστανοχωρί, Άγιο Δημητρίου και Αηδοσχωρί, στο ρέμα της Εζόβης, υπήρχε ένα μικρό ποταμάκι πέτρινο γεφύρι, το οποίο κατέρρευσε πριν το 1940. Εδώ θα πρέπει να ήταν το γεφύρι "Τολάδες". Οι πληροφορίες για το γεφύρι αυτό είναι αντιφατικές.

● **Ιερά Μονή**

■ **Μονή Τιμίου Προδρόμου Αηδοσχωρίου**
Αποτελεί μετόχι της Ι. Μ. Κουτλουμουσιού Αγ. Όρους με καθολικό του 1843 - 49.

■ **Ιστορικοί Ιεροί ναοί**
Στο Δημοτικό Διαμέρισμα Αηδοσχωρίου υπάρχει ναός με εξαιρετικό ιστορικό ενδιαφέρον για τον επισκέπτη. Είναι ο ναός της Κοιμήσεως της Θεοτόκου (1763) με ελκώλιπτο τέμπλο του 1773. Πρόκειται για τον παλαιότερο ναό σ' όλη την βισαλτία, όπως και το καμπαναριό της. Είναι βασιλική με τρία κλίτη, τα οποία χωρίζονται μεταξύ τους με δυο σειρές κίονων, με κιονόκρανα σε σχήμα τετράγωνο. Το μεσαίο κλίτος έχει ψηλότερη οροφή και είναι ευρύτερο. Η οροφή είναι από σανίδι. Ξεχωριστή σημασία έχει και ο ναός του Ταξιάρχη Μιχαήλ στην Ευκαρπία (1804). Βρίσκεται στο νότιο άκρο του οικισμού, στο πλάτωμα ενός λόφου. Σύμφωνα με γραπτή επιγραφή, που σήμερα έχει χαθεί, κτίστηκε το 1804. Εκτός από το καθολικό διασώζονται τα κελιά, το οστεοφυλάκιο και το κωδωνοστάσιο.

- **Πολιτιστικοί Σύλλογοι**
Πολιτιστικός Σύλλογος Γυναικών Δ.Δ. Αγίου Δημητρίου	Αγ. Δημήτριος
Πολιτιστικός Σύλλογος Γυναικών Ευκαρπίας	Ευκαρπία
Πολιτιστικός Σύλλογος Γυναικών "Αμαζόνες" Ίβηρων	Ίβηρα
Πολιτιστικός Σύλλογος "Άγιος Αθανάσιος" Καστανοχωρίου	Καστανοχωρί
Πολιτιστικός Σύλλογος Γυναικών Μαυροθάλασσας	Μαυροθάλασσα
Πολιτιστικός και Μορφωτικός Σύλλογος "Μέγας Αλέξανδρος" Τραγίλου	Τράγιλος
Μουσικοκαλλιτεχνικός Σύλλογος Νοτίων Μαυροθάλασσας «Οι Ακρίτες»	Μαυροθάλασσα

● **ΔΗΜΟΣ ΤΡΑΓΙΛΟΥ**

● **Πολιτιστική υποδομή**

■ **Πνευματικό και Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Τραγίλου:** Διαχειρίζεται, κατευθύνει και ασκεί την πολιτιστική πολιτική του Δήμου.

● **Κορυφαία εκδήλωση**

■ **Αντάμωμα των κυνηγών**
Πραγματοποιείται στο τέλος του καλοκαιριού, κάθε χρόνο, στο Παλιό Καστανοχωρί, το οποίο απέχει περίπου 7 χλμ. από το Δ.Δ. Καστανοχωρίου. Την εκδήλωση, η οποία διαρκεί δύο ημέρες, διοργανώνει ο Κυνηγετικός Σύλλογος "Ο Λέων της Αμφίπολης". Το αντάμωμα δεν αφορά μόνο τους κυνηγούς του Δήμου αλλά και της ευρύτερης περιοχής.

● **Πολιτιστικές εκδηλώσεις στα Δημοτικά Διαμερίσματα**

■ **Μαυροθάλασσα**
-Κυριακή της Τυροφαγού, γίνεται παρέλαση αρμάτων και καρναβαλίων.
-15 Αυγούστου, διήμερο εκδηλώσεων με χορευτικά συγκροτήματα, συναυλία και λαϊκό γλέντι.

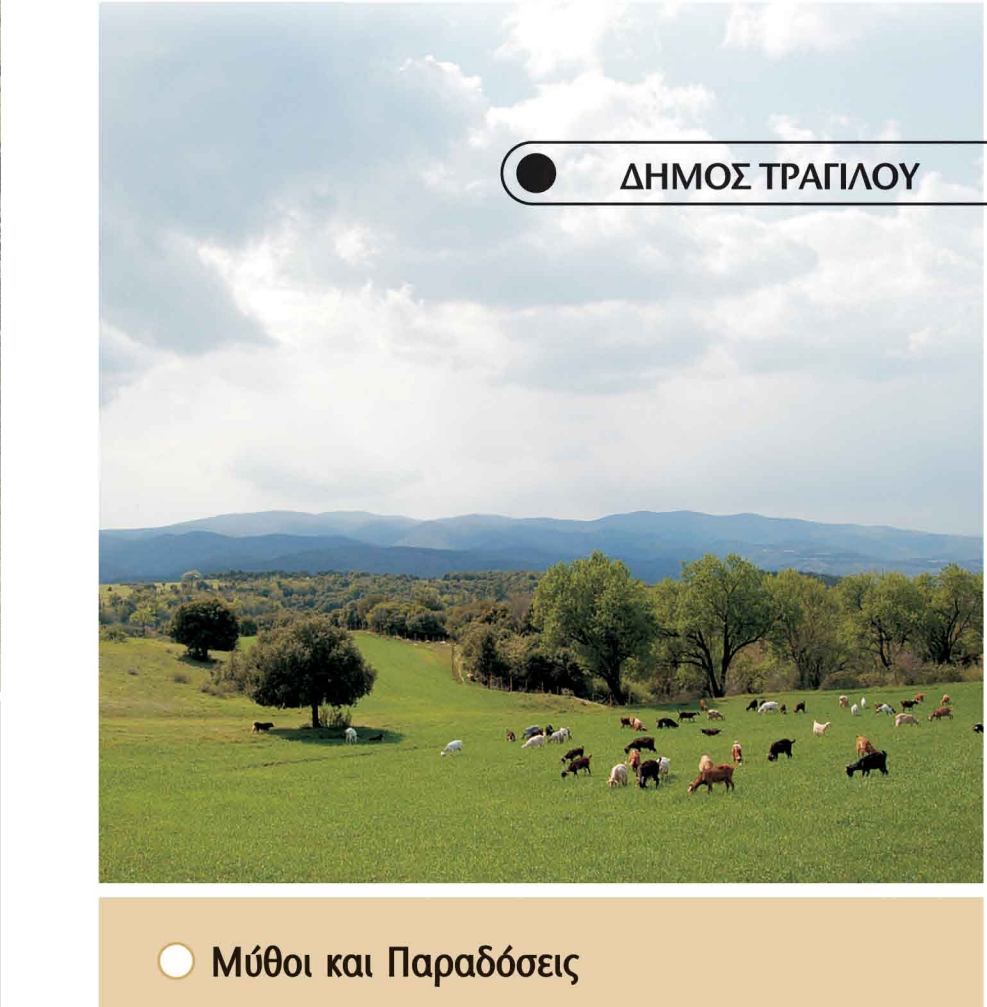
■ **Τράγιλος**
-Του Αγίου Πνεύματος, διοργανώνεται εκδήλωση με την παρουσία των χορευτικών του Δήμου και παραδοσιακό γλέντι.

- **Ίβηρα**
-6 Μαΐου (Ζωοδόχου Πηγής), παραδοσιακό κουρμπάνι και γλέντι με τη συμμετοχή χορευτικών του Δήμου.
- **Άγιος Δημήτριος**
-26 Οκτωβρίου (Άγιου Δημητρίου), εκδηλώσεις με χορευτικά συγκροτήματα και λαϊκό γλέντι.
-14 Μαρτίου (Καθάρων Δευτέρα), εκδηλώσεις με χορευτικά συγκροτήματα και λαϊκό γλέντι.
- **Καστανοχωρί**
-8 Σεπτεμβρίου, εκδήλωση με παραδοσιακό κουρμπάνι.
- **Αηδοσχωρί**
-Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού διοργανώνονται διήμερες πολιτιστικές εκδηλώσεις με την ονομασία «Κορεόμασια».
- **Ευκαρπία**
-5 έως και 7 Αυγούστου, πολιτιστικό τριήμερο με αθλητικές εκδηλώσεις και χορευτικά γλέντι το οποίο διοργανώνει ο Πολιτιστικός Σύλλογος Γυναικών Ευκαρπίας. Στις εκδηλώσεις συμμετέχουν και ετεροδημότες οι οποίοι βρίσκονται στο χωριό για τις καλοκαιρινές τους διακοπές.

● **Ήθη και έθιμα**

Στις 8 Ιανουαρίου αναβιώνει το έθιμο της "Μπάμπικας" σχεδόν σε όλα τα Δημοτικά Διαμερίσματα του Δήμου.

● **Μύθος και Παραδόσεις**

■ **Η "Λάμια" Αηδοσχωρίου**
Έξω από το χωριό, στα ριζά του βουνού, βρίσκονταν η πηγή από όπου οι χωρικοί έπαιναν νερό. Την πηγή αυτή τη φύλαγε ένας δράκος, που οι κάτοικοι τον ονόμαζαν "Λάμια". Ο δράκος κάθε χρόνο ζητούσε να τον δάσουν ένα κορίτσι 19 χρόνων, προκειμένου να τους αφήσει να πάρουν το πόλυτμο νερό.

Μια χρονιά ο κλήρος έπεσε στην κόρη του πλουσιότερου ανθρώπου του χωριού. Οδήγησαν λοιπόν την κόρη στο μέρος της πηγής και την άφησαν μόνη να περιμένει τη Λάμια. Η κόρη θλιμμένη καθώς ήταν, άρχισε να τραγουδά λιπυτέρα με τη μαγευτική φωνή της. Όταν έφτασε ο δράκος κι άκουσε το τραγούδι του κοριτσιού μαγεύτηκε! Την πήρε μαζί του κι οι δυο τους χάρθηκαν μέσα στο δάσος.

Από τότε και μετά η πηγή έμεινε αφέλιπη και ελεύθερη για τους χωρικούς να παίρνουν ανενόχλητοι νερό. Ύστερα η πηγή ονομάστηκε από τους κατοίκους του χωριού "Κορεόμασια" από τις λέξεις Κόρη-άσμα, ή αλλιώς "μάννα του νερού". Για τον μύθο της Λάμιας του Αηδοσχωρίου υπάρχουν κι έχουν καταγραφεί και άλλες εκδοχές.